

je imenovala celo vrsto uradnikov, ki so znani kot naračniki. Ob enem je sklenila obtežiti poslance razpuščene „dume“, ki so podpisali izboriški okle. Z najhujšo krvoločnostjo nastopa vlada. V Kronstatu je obsodilo vojno sodišče 200 mornarjev na smrt; obravnavalo in ustrelilo se je mornarje na tihem, ker se boji vlada vojaške revolucije. V Moskvi je našla policija uporniško zalogo orožja v vrednosti 100.000 rublov. Meseca julija so poslali 2100 ustašev v Sibirijo. V inženerski šoli je našla policija 50.000 patronov skritih. V Revalu so ustrelili 18 upornih mornarjev parnika „Pamjat Asowa.“ Na generala Skalona v Varšavi so vrgli ustaši 3 bombe. Kar fehta za denar, da bi napravil policajem oklepe (pancerje). Govori se, da so generala Trepova zastрупili. V Odesi so ostavili ustaši hrzovlak in oropali 300.000 rublov. 25. t. m. so vrgli 4 v oficirsko obleko preoblečeni v ustaši bombe v predsobe ministrskega predsednika Stolypina. Učinek je bil grozen. 70 oseb je bilo ranjenih, 27 pa ubitih. Med ubitimi so minister Hrostov, general Lanjatin, ceremonijski mojster Vosonin, policijski agent Kazaurov i. dr. V najbolj zastražene kraje pridejo tedaj ustaši. V Odesi je bil ustreljen polkovnik Ražmanjev. V Erivanu so oropali ustaši pošto za 148.000 rublov. V Morozovi sta se uprla dva bataljona vojakov. V Cirkeskem pa so postrelili kozaki poveljnike in se uprli. Na kolodvoru v Petrovem dvoru je ustrelila mlada dekla generala Mina.

Deželni zbori bodo letos le za dva ali tri dni sklicani; sklepali bodo le začasni deželni proračun. Šele prosinca prične pravo zasedanje deželnih zborov. Le moravski deželni zbor imel bo deklepati že letos o narodnih deželnozborških kurijah.

Meščanska vojna na Kubi. Male državnice v srednji in južni Ameriki imajo skoraj vsak teden vojsko. Ali zdaj se je pričel na otoku Kubi pomembnejši boj. Kakor znano, postala je Kuba l. 1902 republika (ljudovlada) in to pod predsedstvom Estrade Palma. Poleg republikancev pa živi na Kubi stranka, ki hoče vstopiti v severno-amerikansko državno zvezo. Zdaj je postala ta stranka tako močna, da je pričela z uporom. Selež upornikov je provincija Pinar del Rio. Vneli so se krvavi boji in uporniki so zasedli mesta St. Luis, Katalina in St. Juan. Vlada združenih držav bode tudi nastopila in pričakovati je tedaj, da zmagaajo uporniki.

Dopisi.

Iz Podrede. Naš župnik Matija Vaupotič je jako „ugleden in vzoren“ farček, v nekaterih „čednostih“ ga skoro nima para. O božiču in zdaj na Ožbaltovo ni hotel iti v Pečico služiti sv. mašo, kakor je to bilo dozdej navada, in to zato ne, ker je zahteval za pot plačo skoro kakor kak minister-president, a tej mu cerkmajstri niso mogli dati. Za spovedne listke mu je moral vsak dati po 20 v, kdor jih ni imel, ni dobil listka in je potemtakem moral ostati brez velikončne spovedi. Za spredenje bolnikov zahteva od vsakogar po eno krono — baje za mežnarja, pri krstu ravno tako. Na veliko soboto ni prišel žegnati pisanke v kriško občino, kakor je to bila dozdej navada, ampak je moral priti sosednji gospod iz Zdol. Lenoba lenasta! Križev teden ni imel v Pečici procesije. V šolo gre malokdaj, in kadar že gre, potem tam otroke psuje kakor cigan svojega psa! Katerim otrokom se v šoli zazeha, tem pravi: Kaj si pa ti jedel doma podgane, da ti ne dajo miru? — Ti nisi Božiček (tako se tu piše en šolar) ampak hudiček! — V šoli se pred otroki večkrat ponosno vdari po svojih prsih ter pravi: „Ali mislite, otroci, da se jaz bojim vaših staršev? Lejte, kako sem močan!“ V cerkev pa zdaj jako malo ljudi zahaja zavoljo Vaupotiča, zato lahko vera peša, ako nam škof pošiljajo take „uhovnike“. Mi hočemo imeti dušne pastirje, ne pa „uhovnikov“.

Op. pred. Ali je vse to znano kozjanskemu g. dekanu, in mil. knezoškofu in kaj hočeta storiti, da se v ono faro povrne red in da se te žalostne razmere kmalu predrugačijo?

Iz Trbovelj. Pred malo tedni si je tu igral 12 letni deček Rudolf Vozel s psom Dvorška, komija pri rudniškem konzumu. Ali vročekrvni

komij se je tako razjezil za to na dečka, da mu je stvarovo pretepel. Zato je, dobil v Laškem 36 ur zapora, dečku mora plačati 50 K za bolečine, drugih stroškov pa tudi ima še nekaj poleg. Ko je policaj Uršič prinesel onemu dečku poziv za sodnijo, mu je rekel: Ko bi te jaz bil dobil v pest, bi te bil gotovo še bolj premikastil! — Glejte, taka živina je ta Uršič! Dne 14. t. m. je šel ta policaj Uršič v Laško za pričo znani tu besedljivki Ani Krajšek. Ta mu je kupila velik porcijon gulaša ter mu prigravarjala prav sladko: Uršič, le jej, privošči si, tako fejt gulaša ne dobiš v Trbovljah! Ali Uršič je pri pričevanju pogorel, in baba je zavoljo svojega jezička dobila 14 dni zapora, Uršič pa bi za svoja „junaška“ dela zaslužil najmanj 12 mesecev kajhe, ko bi šlo po pravici in njegovih „zaslugah.“

Iz Št. Jakoba v Rožni dolini. Župnik Ražun in župan Kobenter sta vam dva zrela ptička, kar kosmatega bi hotela požreti vsakega nemčurja. Česar pa ne zmoreta sama, k temu si pokličeta par kranjskih študentov na pomoč. Tako je bilo tudi ob veselici dne 25. avgusta. Ti študenti in naši domači prvaško-klerikalni divjaki so vam vsi ljubo noč kakor stekli volkovi letali okoli hiš po vasi ter upili! „Pobijmo nemčurje, črna zemlja, grom in pekel!“ Tako se je ponavljalo tudi drugi večer in Bog zna, kaj bi se bilo zgodilo, ako bi ne bilo v vasi slučajno nekaj žandarjev. In kdo je tega kriv? Župan šunta, župnik šunta! To so slabi izgledi naših predstavljenih in se potem ni treba čuditi, da tu vera peša.

Iz Slov. Plajberga na Sp. Koroškem (Občinske zadeve). Pred kakimi 40 letni, dokler smo tu imeli rudokop, je bil naš kraj premožen, do 50 rudarjev je tu bilo, ki so po leti ob času košnje prav radi tudi kmetom pomagali. Zdaj so delavci odšli v druge kraje. Pred 40 letni je tu bilo tudi dosti živine, do 400 goved, do 1500 ovac in 150 koz se je paslo čez leto v pašnikih, zdaj pa sme vsak posestnik le toliko živine pasti, kolikor ima zapisanih. Takrat je tu dobil kmet lahko hlapce in dekleta, zdaj gre vse v mesto v tovarne, takrat je bilo dosti lesa, a je bil po ceni, zdaj, ko je drag, pa ga ni več. Zato se kmetom v Slov. Plajberku leto za letom slabeje gođi, ko plačila od leta naraščajo. Pod prejšnjim županom od l. 1894 do 1905 so bile obč. doklade 46% na leto, zdaj pa jih je 111%. Poprej je bilo za občinsko pisanje 20 K na mesec, zdaj pa 50 K, čeravno je zdaj veliko manj opravka pri občini kakor prej, dokler so tu še bili rudarji in obč. pisar je samo takrat v pisarni, ko se mu poljubi, včas je obč. urad kar po dva dni zaključčen, in ljudje zastoj trkajo na vrata. Občinska jaga (lov) bi imela biti že s 1. julijem t. l. dana v najem, a še zdaj se ne ve, kdaj se dražba izvrši. Posestniki torej ne dobé nobenega štanta od obč. lova. To vse so reči, ki občino oškodujejo in treba je, tako ravnanje javno ožigosati.

Iz Globasnice. (Klerikalna veselica.) V nedeljo dne 19. t. m. je tu v Haberjevi gostilni „slavno“ izobraževalno društvo igralo neki rauberštikl, nekaj otrok in starih babšet je prišlo gledat to prvaško-klerikalno komedijo. Vse je zbobnal župnik iz Koprivne. Včas ga kar celi teden ni doma, ko mora kot teaterdirektor laziti po drugih krajih. Ljudje se že čez to pritožujejo in to ne brez vzroka, saj se tu ovce brez pastirja lahko porazgubijo po strmi Peci. Fantje, ki so pri tem teatru igrali, so bili jako zadovoljni, ker so spremljevali dekleta po noči na dom po izkušnjah in potoma so še marsikatero probali in zašpilali — v 9 mesecih pa pride vse na dan. In ako bo naše izobraževalno društvo tako delalo naprej, bomo imeli v naši okolici kmalu dovolj „izobraževalnih“ novorojenčkov.

Od Sv. Antona v Slov. gor. Kaplan Lasbaher. Ta žegnani fant je postal muzikant in kapelmajster antonjevških tamburašev. Nakupili so si take dolge štrmente, kak so jih svoje dni imeli stari cigani. Radovedni smo, odkod le dobivajo za ta stari farček, naj izjerkoli ne da nič! Imajo sicer med seboj enega igrača, o katerem se je pravilo, da ponareja denar, ali tisti pojba se nam zdi le preneumen za to! Oj to vam bo zdaj lišno pri Sv. Antonu! Fantje bodo brnkali, dekleta pa bobnala — ali z bobnom samo hodila nekaj časa. Največ teh tam-

burašev je še za ušesi mokra deca, a ošabni so vati že kakor petelin na gnojšču. Tema je je Lasbaher naučil. Lasbaher, po domače „Ivanjski Pepek“, je tudi komendant. Komandira, v katere krème in trgovine najhodi moji katerih naj se ogibljemo. Ali pje Lasbaherček pazko imej, da si pri tem ne osmодиš prstor. Od poštarja je hotel izvedeti, kdo v fari je mročen na Štajerca, a tu je naletel na pravega! Dozdej mu baje zveni v ušesih, kar je takrat čul. Zato je dejal, da bo farmane pikal in pikal in to dela tudi v resnici, samo da se povsod sam opika. Pepek, kako je že bilo s tistimi podpisni, ki si jih dal pobirati po fari, da odstraniš osebe, ki ne plešejo po troji muziki. Koliko podpisov si vendar dobil? No, pove nam le, kam si shrnil tisto debelo figo, ki jo neki odločen mož pokazal tvojemu podrepniku kateri je za te nabiral podpise? Smolo pa tudi imaš s prvkami iz Marijine družbe, ti stari maček! Pšasat so ti šle, ti si se res jezil nad tem in jih izbrisal iz družbe. Lej, to ni bilo lepo, mladi svet se rad zavrti in zasude. Pevke so začele štrajkat! Kdo bi to bil priča koval od teh nežnih stvarc? Ker se v cerkvi ni več pelo, ni tam bilo več veselo in Pepek se je umaknil kakor Rusi od Port Artura, dekleta pa sprejel spet v družbo, ne vemo, ali spokojne ali nespokojne. Lej, Pepek, še z glavo moreš skozi zid, kako pa boš še-le brez nje. In ob glavo, ob pamet boš, čim bom zabezopet udrihati po Štajercu in napredni stranki. Vi pa, Antonjevčani, naročujte si Štajerca in ga pridno berite, pripravljajte pot za samostojno napredno kmečko stranko. Ni treba, da bi nam pred kakim kaplanetom tresle hlačice. — Napreden antonjevški kmetavzar.

Somišljeniki „Štajerca“!

Vi poznate svoje sovražnike, čeprav prihajajo v ovčji obleki. Stoletja so Vas držali v te in suženstvu in zanaprej imajo isti cilj.

„Štajerc“

pa je pričel pogumno in odkritosrčno boriti proti vsemu, kar je gnilega in slabega v naši domovini.

Za hvalo gosposke

se ne borimo, — veseli smo, ako nas sovražni prvaška gosposla, ker je to dokaz, da smo se oprili svojo dolžnost. Vaša dolžnost je, da

naročate, razširjate in čitate

brez strahu edini

napredno-ljudski list „Štajerca“!

Kmetje, delavci in obrtniki! Otresite se jamrčnih prijateljev, katerim ste le molzna krava.

Naročajte „Štajerca“,

ki je stal, stoji in bode stal na stališču narodne in nikdar ne na stališču narodnih pijavk.

Zahvaljajemo se novim naročnikom, kateri smo v zadnjem času izredno veliko dobili. Če i starejšim naročnikom, ki žrtvujejo veliko našo idejo! Ali še več dela je treba! Mi smo svojo dolžnost, storite jo tudi Vi!

Kdor je z naročnino zaostal, naj jo vplača takoj, ker drugače mu moramo list vstaviti!

Naročnina stane za celo leto 2 K, za pol leta 1 K.

Torej, somišljeniki, na delo!

Uredništvo in upravnništvo

Novice.

Šola in stariši. Počitnice se bližajo k jemu koncu. Zato je pač umestno, da izpravimo par besed o razmerju med šolo in stariši. Kajti mi, katerih nazori so vkoreninjani ljudstvu, trdimo in bodemo trdili, da so stariši v prvi vrsti poklicani, dolodevati o šoli in čeprav ne nasprotujemo sporazumljenju z učitelji, vendar kaj v obeh smislih nasprotujemo mladi kaplani naj imajo prvo besedo v šoli, rovske kuharice naj komandirajo čez učiteljske stariši pa naj izročé deco brezpogojno ljudem ki niso nikdar skrbeli, negovali ali vzgojevali otroke. In ker poznamo te mračnjaške obročamo se ob koncu počitnic do starišev